

Z a t w e e f c h u A w i s e B.

Mr. 29. Zettortdeenâ 22trâ Juhli 1837.

Derribas Sprantschu-semmê.

Kahds kungs kas ilgu laiku Sprantschu-semmê dsihwojis un daschadas ceraschas, kas tur, kâ iffatrâ semmê atrohnamas, webrâ lizzis, mums stahsta kâ tur kashu laikâ pee derribahm, semneeki jau no wezzeem laikcem irr eeradduschî darrist.

Tif lihds, kahds jauns pahris fakkattijees tohp tuhdat no abjeem wezzakeem kashu deena norunnata. Meddeku preeksch tahs eet bruhsgans un bruhste katrs us farwu puffi weefus luhgt: bruhstei lihds eet bruhstesweddeis, un bruhsganu pawabba bruhstesweddeja. Bruhstesweddejam garfch balts speekis rohkâ, pee katrahm durwim fur nonahjis apstahjabs, un garru runnu, kas pantinâs eedallita, turredams, winsch wiffus kas tannis mahjâs dsihwo kashâs luhds, teem kashu nammu, ka arridsan to deenu kad tahs buhs, un kas tahs turrehs skaidri isteikdams. Tâ runnajoht allasch kahdas luhgschanas fakka ar to speeki daschadas sihmes taifa un krusstus mett.

Kad kashu deena jaw irr klahst, nahf bruhstesweddeis, kas arridsan irr kashu wezzakais, ar bruhsganu un farweem faluhgteen weeseem us bruhstes mahjahm. Tur tohs bruhste ar farweem weeseem fanemm, un tahds pats wezzakais atkal pretti, atbild us tahm jautaschanahm ko pirmais winnam preekschâ leef. Tâ nu zellahs schi farunnaschana kas tâ skann:

Jauta: „Labdeen zeema brahli! Jums, schè bes darba un gohda-drehbès buhdameem gan waltas un laifa buhs, mannis druzin klauftees? Mehs effam zeltagahjeji kas allaschin labbas wehstes atnes. Effect tik labbi mums fazziht, kahds juhfu mahjahm wahrds.“

Atbild: „Gan juhfu sweizinaschana gohdam pretti nemmu, un arridsan labpraht tizzu

ka gohdigi laudis effect; bet stary manniin un jums nekahda draudsiba newaid, eetat tadeht farwu zellu kâ atnahkuschî.“

Jauta: „Kapeh; tad tâ mihlais zeema brahl? es zerreju kad ne wairak tad jel manni luhgti tarwâ nammâ ee-eet pihpi eefinehkeht, un ja teescham mannu sweizinaschanu gohdam usnehmi, tad peenahkabs tew manni ar kahdu glahsi brandwihna un kahda kummosi maises meeloht. Turprettim tu man leez ahra faules karstumâ stahweht, man nammadurwis tikkai rahdidams. Sakki man, woi kahds netizzigs, jeb ta baggata wihra dehls effi ko ewangeliumâ pee-minn?“

Atbild: „Es nekats no scheem abjeem ne esnu; jaw daudfreif tahdus staigulus kas arri gohdigi likkabs, farwâ nammâ usnehmu, bet kas tad bija? Schee kâ no badda dsihiti gandrihs man wiffu gadda pahrtikschanu, schahwetu gallu, defas, karraschas, peenu, sweestu aprihje, tas manni tad gudrafu darrija, un es wairs tik lehti ne tizzu. Bet ja teescham peekuffuschî effect, tad juns kahdu benki ahra nolikschu us to warreet apsehstees un isdusseht. Woi tâ ar meeru effi?“

Jauta: „Zeema brahl! es neds staigulis neds badda kashis bet gohdigs un pateefigs zilwels esnu, isfuhtihst no weena tikpat gohdiga un deewabihjiga namma tehwa, kahdu Deewam patihlamu darbu isdarricht. Jo swehtôs rakstôs stahw, kâ itt wezzôs laikôs kahds deewabihjigs wihrs Eliëfers wahrda tapat subhtihst tappis ka es schodeen un ka winsch ar leelu preeku un gohdu usnemts, bet ne tâ kâ es, preeksch durwim stahdinahst.“

Atbild: „Ah — kad Eliëfers pee mannim atnahktu, to es no firds un ar wiffleelaku gohdu usnemtu, tas bija wihrs pilns tizzibas un dee-

wabihjafchanas. Bet schinnis laifds Deewam schehl! wiffas mallas no krahpneefem un melkuteem pilnas, kam firds muttè un saldu wahrdu papilnam, bet kas tad winneem tizz? Ja effi tahds pats kà wiini, tad eij un paleez tahu no mannam mahjam.“

Jauta: „Eliëfers, kurra pehdàs staigaju, bija ustizzams un pateefigs. Deews peewedda winnu pee weenas meitas kurras dailums swaigsuehm lihdsinajahs kas tuknesi atspihd; gohdigi kautini usnehme winnu sawàs mahjäs un dewe winnam eht un dsert. Bet winsch fazzija, ka ne gribboht ne fo baudiht pirms teem isteizis buhtu kadeht nahzis. Tapat nu ir mannim laika newaid kawetees; — es nahku tai paschà waijadisibà ka Eliëfers, un woi teepjatees woi ne, jubfu nammà irr daila meitina. Sak-kait winnai ka es schè esmu, un ka tas, kurru wiina pahr wisseem zilwekeem pasaulè wairak mihlo, man irr lihds atnahzis, ka winsch winnu schè gaida un ka wiina firds ilgojahs ar winnas saweenotees. Lai irr deesgan runnahts un johkohts, tu sinni ka schis mans zella beedris (us bruchtganu rahdidams) labh gohdigs un turrigs wihrs, lai darram pehz wiina firds-eecribbefchanas.“

Atbild: „Kad tewi tà dsird runnajam tad gandrihs jatizz wiff effam jaw ffaidri norunnahts. Woi tad tu dohma: schi meita, kad tahdus saldus wahrbus runnaki, jaw tuhdat kautkahdam faklâ kahrfees, itt kà kahds dadhsis fo us zella at-rohn un kas ir kahjam sprauschahs klahr.“

Jauta: „Bet schis jauneklis arri newaid, tik aplam smahdejams. Woi effi redsejis zif weegli wiffgruhtaki darbi tam schfirrahs, kà winsch wiffleelaku wesmu kad apgahsces, weens pats pazett, un wairak weenâ deenâ pasrahda, nedf zitti pa trim. Ar kahdu spehku winsch zihkftischana ikkatru uswarr, un kà sprigguls wiina rohka dauds wairak wihzinajahs ne ka schkehps saldatam. Zif winnu fungi un preefschneeki zeeni, zif winnu wezzi un jauni gohda! Woi warri man wehl ohtru tahdu jeb kur rahdiht?“

Atbild: „Bet kam gan tu to meitu lihdsinatu, fo tu schè mekle? Woi effi redsejis kà

arri wiina no wisseem tohp mihleta un zeenita? Kur atraffi tahdu fapratigu un muddigu strahd-neezi, kurras apkohpschana wiffmasakais darbs tà isdohdahs un tà pa gohdam isteizahs? Kur irr, falku, tas kehniensch kas ar wiffu sawu seltu un sudrabu winnas labbu un gohdigu firdi us-fwertu? Winnas ahs wehl us wihru ne luhfoja, un kad tai gaddijahs dsihres buht, woi redseji ka schi nefad weena, bet allaschin turwu pee mah-tes ar kahdu draudseni farunnajahs, un ka wiffds wiinas wahrds gohds un fapraschana atspihdeja. Bet schis engelis starp zilwe-keem newaid wairs schè, jaw fenn wiina atstahje sawa tehwa mahjas.“

Jauta: „Tas ne buhs teefa. Krustus leef us kapsehtu, pukkes dehsti dahrsds, bet meitahm buhs par seewahm tapt, un wihru eepreezegt. Ne noskumdini mannu firdi. Utwedd man klahrt to meiteni fo es mekleju, lai ne kawejahs kahsu lihgsiniba un lai dabbonam wiff winnas waigu eeraudsiht.“

Atbild: „Tahdi wahrbi firdi aiskerr. Es ne warru ilgak teeptees, lai tad noteek kà tu gribbi. (Winsch ee: eet eekschà un iswedd wezzu see: winu.) Woi tà ta pufke kurru tu mekle?“

Jauta: „Sirmi matti un nowihtuschwi wai-gi — ne! schi jaw ar to irr beigufi kas winnai nulè jafahf; ta ne waid ta, fo mekleju.“

Atbild: (Iswedd jaunu atraitn.) „Schè irr jauna meita, jauka ka schi deena. Winnai seed waigi kà rohses un azzis mirds kà swaigsnites. Sirds pukft kad winnu usskatta. Woi ta buhs ta ihsta?“

Jauta: „Gan wiinas jaufumu ar patifschanu usskattu, bet man rahdahs wiinas roh-kàs jau daudsreis tahds trauzinsch irr bijis, ar fo masus behrnus dsirdina.“

Atbild: „Tu arri wiffu eeraugi. (Winsch iswedd pusauguschu meitent.) Tad gan schi buhs?“

Jauta: „Tahda bija mannas firds aztin preefsch astoneem gabdeem. Gan schi arri fawâ laikâ wihru aplainohs, bet ta fo es mekleju, buhs tuhdat wihram buht derriga.“

Atbild: „Lai tad ganna irr! Tu effi zeenigs to dabbuht, kurru tu mekle. (Winfch iswedde bruhti un to bruhtganam blakkam stahdina.) Behrni, dohdaites rohfes! (Us bruhtganu.) Wihrs, tew buhs no fchi laifa seewu aistahweht un aplaimoht. Darri to ta ka schai ne buhtu ka fweeschi-neezei tarwu durwu preefscha jaraud. Deews atreebj nenoseedsigu affaras.“

Nu dohdahs wiffi kohpa bruhtes-namima. Derrinatais pahri sohlu istaba eegahjis, apstahjabs un schohs wahrdu runna:

„Ewehriba un Deewa scheblastiba schim nammam un wisseem kas tanni dsihwo. Kad wehl behrns biju, un mahte manni us rohfahm neh-faja, tad wehlejohs kahda pilli ee-ect fur tikkums un laimiba mahjo. Tas nu irr notizzis, jo es efmu schodeen farwu kahju schinni nammâ eezehlis, un schê pateesi tikkums wiffur, un mihlestiba ar neisteizamu laimibu diwju zilweku starpâ wiffinwairak miht. (Winfch zekts met-tahs.) Kristus tu awots wiffu wahrdu un wiffas sinnaschanas, eleezi manna muttê, kas man taggad scheem diwjeem buhtu jafakka. (Winfch pazekthas.) Nu tad manna mihta meitin, lohzi tarwus zekts, (winna zekts met-tahs) lai tewi swehti tehws un mahte taggad no tewis schfirdanees. — Tu raudi? — winni arri raud — bet zil daudf ruhftakas par tarwam, irr winnu affaras! Tew tehwo un mahtes weeta buhs wihrs kas par tewi gahdahs un tewi aplaimohts, bet kas tarwâ weeta pee winneem palifs? — un tomehr winneem meeca jadohdahs. Tehws un mahte... swehtijeet farwu mihtu meitu farwas rohfes winnai uslifdami, un lai winna wesselibâ un pastahwigâ labklahschana, tapat ka juhs, firmu galwu nodsihwo, behrnu behrnus redsedama. (Bruhte pazekthas, eet pee tehwo un mahtes, tohs ap-kampama schupsti un tad pee wisseem zitteem raddeem, kas winnai ar mihlestibu pretti nah! un winnu apkampj. Us to jaunu pahri.) Lai nu ganna irr! — Juhs effect Deewa liffumam palaufigi bijusch, paleezeet tahdi allaschin tad buhs arri Deews ar jums, un juhs buhfeet laimigi. Taggad weens ohtram peederredami lai ta juhsu wiffleelaka ruhpeschana irr, arri weens ohtru aplaimoht,

zaur pastahwigu mihlestibu, ustizzibu un palih-dsibu.“

„(Us wiffu pultu.) Juhs mihtli namma tehwi un raddi es pasemnigi luhdsu, farweem peeder-rigeem un wisseem jauneem lautimeem wehleht us kahsahm preezatees un danzohht. Tohs kuh-mus ta faderreta jauna pahra arridsan mihtli luhdsu, winnu faeschanu laulibâ labprahht wehleht un kahsâs nahkt. — Tohs mirruschus kas mums raddi bija es ne luhdsu, winnu wahrdi muhsu mundru prahhtu skundinatu. Bet wiffi kohpa lai mehst taggad par winnu duffu Deewa scheblastibu peesauzam. Dseed: De profundis clamavi etc.“ Scho dseefinu derrinatais ar pilnu balsi dseed, wiffi zitti kluffinam pakkal.

Kr. Wirzawas pag. teefas
Kohlmeisters.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp no Tuffumes aprinka teefas wiffi tee, kam kah-das taisnas prassichanas moi melleschanas jeb kahda dalliba buhtu pee tahs atkluschas mantas ta nomirruscha Grendsches wehja-sudmallu arrentes kunga, meldera meistersa Kristap Ulrich Stubbe, zaur scho usaizinati, lihds 6tu September f. g., kas par to weenigu un islehgshanas terminu nolikts, ar farwahn prassichanahm un labahm peerahdischanahm pee schihs aprinka teefas peeteiftees, un sagaidiht to teefa spreedihs, ar to pamahzischanu, ka tee, kas lihds peeminnetam terminam ne peeteiftees, wehlf wairs ne tiks klausiti, bet winneem muhschiga klus-fuzeeschana uslikta. To buhs wehrâ list!

Tuffumê, 2trâ Juhli 1837. 2
(S. W.) Otto Simolin, meeraspreedeis.
(Nr. 611.) Sekretehrs Paul.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp no Wehrgalles un Webbes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas buhtu pee teem Wehrgalles fainneekem: Zihpu Ehrmanna un Meschgallu Johrena, kas farwas mahjas atbewusch, un pahf kurru mantahm inventariuma-truhskuma, un zittu parradu deht konkurse spreesta, usai-zinati, pee saudeschanas farwas teefas, diwu mehne-

schu starpâ, prohti lihds 7tu August f. g. kas par to weenigu un islehgfschanas terminu noliktš, pee schihs pagasta teefas peeteiktšes un sagaidiht ko teefa pehz likkumeem spreedihs.

Wehrgalles un Webbes pagasta teefa, 7tâ Zuhni 1837. 3

Ernest Grünberg, pagasta wezzakais.

(Nr. 50.) L. E. Wetmann, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseriktas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs ic. ic. ic., tohp no schihs pagasta teefas wiffi tee, fam taisnas parradu prassifchanas pee ta fainneeka Ummelktiku Mikkla Wehscha buhtu, kas daschadu parradu labbad no mahjahm isliktš, usaizinati, diwu mehneschu starpâ no appakschrafskitas deenas schein peeteiktšes un sagaidiht ko teefa pehz likkumeem spreedihs.

Slehtas pagasta teefa, 17tâ Zuhli 1837. 3

††† Adam Wosche, pagasta wezzakais.

(Nr. 44.) U. Schnee, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Krohna Wirzawas pagasta teefa zaur scho sinnamu barra, ka 27tâ Zuhli f. g. preeksch pufsdeenas pulksten 10 Masas Swehtes muischâ sirgi, gohwis, aitas, zuhkas un daschdaschadas leetas, tam lihdschinnigam mohberneekam Tomaschewsky parradu deht no kihlataš, uhtruhpê tiks pahrdohiti.

Krohna Wirzawâ, 16tâ Zuhli 1837. 3

Ullmann, pagasta wezzakais.

Henko, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No ta appakschrafskita funga, — kas tam no teem nelaikeem Zahteles kungeem Kristapa Gerharda no Brucken, ar udwahrdu Fock, un Julianas Agneses Dorotheas no Manteuffel, dsinnufchas no Fock, tai gtâ April deenâ 1808 gaddâ ustaisitam, un tai 19tâ September deenâ 1824 gaddâ no teefas apstipri natam testamentam par isdarritaju irr eezeltš, — teef wiffi tee, fam kahdas taisnas prassifchanas jeb mantineeka teefa pee tahs atskahkas mantas ta nomirruscha Zahteles muischfunga, ar wahrdu Lihbekš, us aizinati, ar sawahm derrigahm un wajjadfigahm parahdischanas sijnmehm 17tâ August f. g., kas par to weenigu terminu noliktš, pee Kulbigas Wirspilskunga teefas peeteiktšes un sawu nospreestu dattu pretti nemt. Zapatt arridsan wiffi tee, fam kahdas taisnas prassifchanas woi mantineeka teefa

buhtu pee tahs atskifschas, pee appakschrafskita funga noliktšas mantas, ta nomirruscha pawabra Markewitscha, usaizinati, 16tâ August f. g. Krohna Sprintschumuischâ, ne tablu no Kulbigas, atnahkt, ar ffridrahm sijnmehm israhditees ka tee irr ihsteni mantineeki ta peeminnetâ Markewitscha, un to pretti nemt, kas winneem kâ tahdeem nahkash. Krohna Sprintschumuischâ, Zuhni mehnesi 1837. 2

Ehrnestš no Korff,

Krohna Sprintschumuischas arrentes kungš.

Zittas fluddinaschanas.

Za kahdš no Latweeschu fahrtas zaur labbahm grahmatahm few gribb laiku pakaweht un fewim ko mahzitees, tad schahdas grahmataš bes makfas irr dabbutjamas Kuldigâ pee Ulrich G. Stavenhagen, bet lassitajam tad tik us mahjahm lihds teef dohtas, kad tas tahm grahmatahm lihdsigu naudasfihlu kihlâ eelizzis. 2

Kalnamuischas Labrenzu tirguš, kas scho gadd 29tâ Zuhli eekriht, tiks, schihdu Jerusalemes isphofstifchanas-fwehtku labbad, tai deenâ pehz tam, prohti 30tâ Zuhli, turrehtš. Kalnamuischâ, 12tâ Zuhli 1837. 2

Kad es pehz kahdahm tscheträhm jeb peezahm neddelahm dohmaju us ilgaku laiku us Kreemu semmi reiseht, tad darru to wisseem, fam ar mannim kahda darrifschana buhtu, zaur scho sinnamu.

Wezzumuischa 14tâ Zuhli 1837. 3

Jacob Dubineky no Zupp'neem.

Zas zittahrt Jaun-uzê Andreja deenâ turrehtš lohpu- un sirgu-tirguš tiks scho gadd 13tâ Septem-ber pee Bifstenes Behrsju frohga bes tulles noturrehtš. Turpmať scho tirgu ifgaddâ 15tâ September turrehtš. Za 15ta September deena fesideenâ jeb fwehtdeenâ eekristu, tad scho tirgu tai nahkamâ pirmddeenâ turrehtš. Bifstene, 14tâ Zuhli 1837. 3

Muischas waldischana.

Zaur tam, ka 17tâ September f. g. schihdeem fwehtfi eekriht, Keel-Behrses Lamberta-tirgu scho gadd 2 deenas agrak, prohti: ne 17tâ September, bet treschdeenâ, 15tâ September, turrehtš.

Keel-Behrse, 16tâ Zuhli 1837. 3

Keel-Behrses muischas waldischana.

B r i h w d r i f f e h t.